

Sygn. akt III AUz 134/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Alicja Podlewska (spr.)

Sędziowie: SA Iwona Krzeczowska-Lasoń

SA Aleksandra Urban

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2017 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o rentę rodzinną

na skutek zażalenia H. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 marca 2017 r., sygn. akt VII U 1830/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSA Alicja Podlewska SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń SSA Aleksandra Urban

Sygn. akt III AUz 134/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 8 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił odwołanie ubezpieczonej H. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 sierpnia 2016 r., odmawiającej przyznania jej prawa do renty rodzinnej, na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c., tj. wobec złożenia odwołania po upływie ustawowego terminu.

Sąd I instancji ustalił, iż zaskarżona decyzja została doręczona ubezpieczonej w dniu 5 września 2016 r. W dniu 27 września 2016 r. skarżąca udzieliła pełnomocnictwa do reprezentowania jej w postępowaniu sądowo-odwoławczym adwokatowi R. R.. W okresie: 03-07 października 2016 r. pełnomocnik ubezpieczonej przebywał na zwolnieniu lekarskim. Dopiero w dniu 14 października 2016 r. pełnomocnik ubezpieczonej wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołująca, nie kwestionując uchybienia terminu do wniesienia odwołania, wraz z odwołaniem złożyła wiosek o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności (art. 168 i n. k.p.c.). Wniosek ten Sąd I instancji uznał za niedopuszczalny w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, z uwagi na szczególną regulację prawną zawartą w art. 477⁹ § 3 k.p.c..

W ocenie Sądu I instancji, profesjonalny pełnomocnik skarżącej wiedząc, iż upłynął już termin do złożenia odwołania powinien był niezwłocznie odwołanie złożyć. Pomimo tego, z niewiadomych przyczyn dopuścił się zwłoki w dokonaniu tej czynności - odwołanie od zaskarżonej decyzji wniósł dopiero w dniu 14 października 2016 r., zatem siódmego dnia po okresie zwolnienia lekarskiego. Pełnomocnik ubezpieczonej nie wskazał, aby pomiędzy dniem 7 października 2016 r., a dniem 14 października 2016 r. istniały jakiegokolwiek przeszkody uniemożliwiające wniesienie odwołania.

Zdaniem Sądu Okręgowego, powyższe okoliczności nakazują przyjąć, iż jakkolwiek niedochowanie terminu do wniesienia odwołania do dnia 05 października 2016r. nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącej, to już dalsza zwłoka w jego wniesieniu nie znajduje uzasadnienia i opóźnienie to nie jest spowodowane przyczynami niezależnymi od odwołującej się, a także zdaniem Sądu jest opóźnieniem nadmiernym w rozumieniu art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła ubezpieczona H. S., zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 477⁹ § 3 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż przekroczenie terminu do złożenia odwołania było od niej zależne i nadmierne, w sytuacji, gdy okoliczności sprawy nie potwierdzają takiej oceny. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, iż faktem niepodważalnym jest, że przyczyny przekroczenia terminu do złożenia odwołania były od niej niezależne (zasady współżycia społecznego – choroba pełnomocnika). Nietrafnie również, zdaniem skarżącej, Sąd I instancji uznał siedmiodniowe opóźnienie w dokonaniu czynności za nadmierne. Nie było zatem, w jej ocenie, podstaw, aby odrzucić odwołanie przy zastosowaniu art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie należało uwzględnić.

Zgodnie z treścią art. 477⁹ § 1 k.p.c., odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wnosi się na piśmie do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ lub zespół, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji lub orzeczenia.

Wynikający z powołanego przepisu termin do wniesienia przez skarżącą odwołania upłynął bezskutecznie z dniem 05 października 2016 r.

Ubezpieczona odwołanie od decyzji z dnia 04 sierpnia 2016r. wniosła w dniu 14 października 2016r., zatem zaledwie 9 dni po upływie ustawowego terminu do jego złożenia. Sąd II instancji nie podziela zatem oceny Sądu Okręgowego, iż było to opóźnienie nadmierne.

Zdaniem Sądu odwoławczego, skarżąca wykazała również, iż opóźnienie w złożeniu odwołania nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Poza sporem jest, iż jej pełnomocnik w dniach 03-07 października 2016 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim w związku z chorobą, co udokumentował zaświadczeniem ZUS ZLA wystawionym w dniu 03 października 2016 r. przez lekarza chorób wewnętrznych i specjalisty medycyny rodzinnej oraz zaświadczeniem nr 1/10/2016 r. wystawionym przez lekarza sądowego w dniu 03 października 2016 r. (k. 7,8 a.s.).

Podkreślić należy, iż choroba profesjonalnego pełnomocnika nie zwalnia sama przez się z obowiązku dochowania przez niego należytej staranności. „Profesjonalny pełnomocnik planując dokonanie czynności procesowej, musi uwzględnić, kierując się zwykłym doświadczeniem życiowym, że w okresie biegu terminu do jej dokonania mogą nastąpić czasowe przeszkody – wynikające ze zwykłych zdarzeń życiowych, w tym także z krótkich niedyspozycji zdrowotnych - utrudniające mu sporządzenie i wniesienie środka zaskarżenia (...) (zob. np. uzasadnienie postanowienia SN z 18 listopada 2016 r. I UZ 32/16, LEX nr 2188623). Jednakże, zarówno w orzecznictwie jak i w nauce prawa wskazuje się również, iż choroba pełnomocnika – o ile jest nagła, niespodziewana i tego rodzaju, że uniemożliwia podjęcie działania nie tylko osobiście, ale i skorzystanie z pomocy innych osób, uzasadnia brak zawinienia strony w dokonaniu czynności.

Wykładnia ta ma niewątpliwie również zastosowanie przy ocenie przyczyn niezachowania terminu do wniesienia odwołania na podstawie art. 477⁹ § 3 kpc.

Jak wynika z zaświadczenia nr 01/10/2016 r. przyczyną niedyspozycji pełnomocnika skarżącej było ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym (nr statystyczny choroby: J06). Zatem była to niedyspozycja nagła i niemożliwa do przewidzenia (ostra infekcja), nadto uniemożliwiająca mu poszukiwanie zastępstwa. Jak wynika z oświadczenia pełnomocnika ubezpieczonej, złożonego na rozprawie przed Sądem I instancji, prowadzi on kancelarię jednoosobowo. W świetle powyższego należało przyjąć, iż ww. choroba uniemożliwiła pełnomocnikowi wniesienia odwołania osobiście, jak i skorzystania w tym zakresie z pomocy innych osób.

Sąd II instancji nie podziela również oceny, iż opóźnienie nastąpiło z przyczyn zależnych od strony - dlatego że pełnomocnik skarżącej złożył odwołanie dopiero siódmego dnia po ustaniu przyczyny niezachowania terminu (tj. po ustaniu choroby).

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie ma żadnej logicznej przyczyny, aby strony postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych były w sytuacji gorszej niż strony procesu, do których ten tryb odrębny nie ma zastosowania, a których uprawnienie procesowe normują przepisy art. 168 kpc i n. W przepisie art. 168 kpc ustawodawca przyjął, że strona musi mieć na dokonanie czynności procesowej termin siedem dni liczonych od ustania przyczyny uchybienia terminu do jej dokonania. Jest to unormowanie uzasadnione niewątpliwie racjonalnymi przesłankami – trudno oczekiwać od strony, która z przyczyny od niej niezależnej nie mogła realizować swoich uprawnień w procesie (np. z powodu choroby, wyjazdu, katastrofy), aby zaraz następnego dnia po jej ustaniu, dokonała czynności procesowej. Strona postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ale także jej pełnomocnik, również musi mieć czas na to, aby „dojść do siebie” po chorobie, podjąć właściwe działania organizacyjne, zadbać o interesy klientów.

Przepis art. 477⁹ § 3 kpc, zobowiązuje Sąd do oceny z urzędu, czy wniesienie odwołania było nadmierne i czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Przyczyną niezachowania terminu do wniesienia odwołania przez ubezpieczoną była choroba jej pełnomocnika, natomiast wniesienie przez niego odwołania, siódmego dnia po ustaniu choroby, winna być oceniana w kontekście drugiej przesłanki – tj. rozmiaru opóźnienia. Nie było zatem podstaw do przyjęcia, iż była to druga, odrębna przyczyna niezachowania terminu do wniesienia odwołania (niezależna od choroby pełnomocnika), jak przyjął to Sąd I instancji.

Z tych względów Sąd odwoławczy, uznając zażalenie za zasadne, na mocy art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

SSA Alicja Podlewska SSA Iwona Krzeczowska-Lasoń SSA Aleksandra Urban